

LUCAS KU Leuven heeft een modulaire BelRAI GGZ ontwikkeld met een kern van basismodules naast een reeks uitbreidingsmodules. Het flexibele karakter van deze BelRAI houdt maximaal rekening met de zorgnoden van de cliënt, focust alleen op relevante levensdomeinen en de input van data vindt plaats in functie van de behandelfase.

Vooraf voor personen met ernstige psychiatrische problemen, die gedurende lange tijd en op meerdere levensdomeinen zorg en ondersteuning nodig hebben, zal de modulaire BelRAI GGZ leiden tot meer gecoördineerde en continue zorg, terwijl de administratieve werklust voor de zorgverlener beperkt blijft.

Mensen met langdurige en complexe psychische noden

Ongeveer 20% van de gebruikers van ggz-voorzieningen zijn personen met ernstige psychiatrische aandoeningen, vaak met blijvende beperkingen en zorgnoden op meerdere vlakken. Ze maken langdurig – vaak jaren – gebruik van diensten uit verschillende sectoren. Naast het psychisch functioneren kunnen hun zorgnoden ook betrekking hebben op aspecten van zelfzorg, wonen, sociaal leven, ondersteuning bij werk, school en vrije tijd, financiën, lichamelijke gezondheid, justitie enzovoort. Uit onderzoek blijkt dat 80% van de middelen in de ggz worden ingezet voor deze doelgroep.

Om kwaliteitsvolle zorg voor deze doelgroep te organiseren, is coördinatie en continuïteit van vitaal belang met een afstemming van behandeling, ondersteuning en begeleiding op meerdere levensdomeinen. Gecoördineerde en continue zorg zijn al langer aandachtspunten in de geestelijke gezondheidszorg. Eén van de knelpunten blijft echter het ontbreken van een algemeen aanvaard assessment systeem dat gebruikt kan worden in alle takken van de GGZ en in aanverwante sectoren.

Een modulaire versie van de BelRAI GGZ

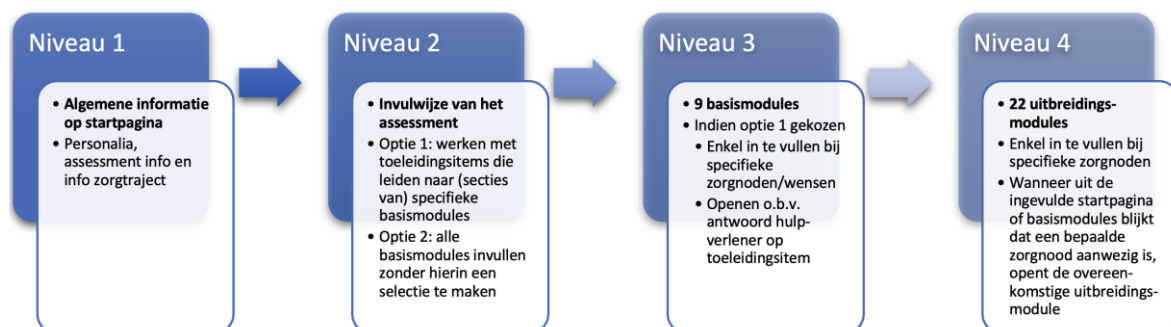
Als verzamelaar van gestandaardiseerde en uniforme data in de geestelijke gezondheidszorg kan de BelRAI GGZ sterk bijdragen aan de coördinatie en continuïteit van zorg voor de groep van personen met ernstige en langdurige psychiatrische problemen. De BelRAI GGZ bestaat immers uit een uitgebreide set van assessment instrumenten waarbij hulpverleners het functioneren en de zorgnoden van zorgbehoevende personen op een gestandaardiseerde manier in kaart brengen op tal van levensdomeinen.

Door de BelRAI gebruiken alle zorgverstrekkers dezelfde registratiesystemen om de zorgnoden en de zorgzwaarte in kaart te brengen. Ze gebruiken hierdoor dezelfde taal om de zorgnoden te benoemen en dit voor meerdere relevante levensdomeinen.

Uit implementatiestudies blijkt dat hulpverleners tot dusver het gebruik van BelRAI GGZ-instrumenten niet direct als een belangrijke meerwaarde beschouwen. Er komt veel werk bij kijken dat niet rechtstreeks gerelateerd is aan de onmiddellijke assessmentdoelen van de klinische praktijk. Bovendien waren er in de opstartfase nog geen voorgaande data uit eerdere assessments in het systeem ter beschikking. Daardoor moesten klinici tot dusver zelf veel werktijd investeren in assessments terwijl ze nog niet de vruchten konden plukken van relevante informatie uit eerdere assessments door andere zorgverleners. Om de werklust te verminderen, vormden we de omvangrijke BelRAI GGZ-instrumenten om tot een modulair systeem.

www.belrai.org

BelRAI GGZ modulair systeem - Het modulaire karakter van de BelRAI GGZ laat toe om alleen de modules in te vullen die passen bij de klinische interventies van het moment en die aansluiten bij de integrale zorg- en welzijnsnoden van de cliënt.

¹ 'SWVG-rapport: De ontwikkeling van een modulair systeem voor BelRAI in de geestelijke gezondheidszorg', Februari 2022, https://cdn.nimbu.io/s/5s8z9pq/channelentries/siowovw/files/2022_04_Rapport_72_SWVG_EF75_BelRAI_GGZ_modulair_systeem.pdf?82tou5g

De modulaire BelRAI GGZ in de praktijk: van basismodules naadloos naar uitbreidingsmodules

Basismodules BelRAI GGZ

A. Zorgnoden vanuit hulpverlenersperspectief

- Psychische symptomen
- Zelfzorg en dagelijks functioneren
- Lichamelijke gezondheid en somatische aandoeningen
- Financiële situatie
- Woonsituatie
- Sociaal en relationeel leven, inclusief mantelzorg
- Werk- en opleidingsituatie

B. Kwaliteit van leven vanuit het cliëntperspectief

- Relaties
- Hoop
- Ondersteuning
- Zinnvolle activiteiten
- Relatie met het behandelteam

C. Zorgdoelen vanuit het perspectief van de cliënt, hv's en een naaste

- Klinisch herstel
- Maatschappelijk herstel
- Persoonlijk herstel

Omdat alle levensdomeinen in de basismodules aan bod komen, gaat het toch nog om een uitgebreide kern. Dit is opgevangen door **18 toeleidingsitems die voornamelijk peilen naar de aanwezigheid van noden op een bepaald (levens)domein** (bv. stemming, gebruik van verslavende middelen, sociaal leven, ...).

Deze items leiden steeds naar (een onderdeel van) een welbepaalde basismodule. De hulpverlener heeft de keuze tussen het invullen van (1) deze toeleidingsitems en bijgevolg slechts een deel van de basismodules, of (2) van alle basismodules.

Naast de basismodules telt de modulaire versie van de BelRAI GGZ **22 uitbreidingsmodules**. Deze modules worden enkel geopend indien uit de ingevulde startpagina en basismodules blijkt dat er welbepaalde zorgnoden aanwezig zijn.

De basismodules zijn samengesteld vanuit een **klinische benadering** op basis van vier criteria:

- vanuit het hulpverlenersperspectief in de GGZ met als doel het **functioneren van cliënten met integrale zorgnoden** in kaart te brengen, al of niet gekoppeld aan een diagnose;
- om de **behandeldoelen en levenskwaliteit** vanuit het cliëntperspectief te inventariseren alsook de behandeldoelen vanuit het perspectief van de naasten van de cliënt;
- om een zicht te hebben **op alle relevante levensdomeinen** van personen met integrale zorgnoden om kwaliteitsvolle zorg en begeleiding te bieden vanuit de GGZ en aanverwante sectoren;
- om de **logische samenhang** tussen de basis- en uitbreidingsmodules te bevorderen.

Uitbreidingsmodules BelRAI GGZ

A. Psychische gezondheid

- 1. Psychotrauma, 2. Middelengebruik, 3. Criminele activiteiten, 4. Verstandelijke beperking, 5. Omgaan met verlies in functioneren, 6. DSM-categorieën

B. Dagelijks functioneren en fysieke gezondheid

- 7. Lichamelijke gezondheid, 8. Beweging, 9. Geneesmiddelenbeheer, 10. Pijn, 11. IADL

C. Sociaal en maatschappelijk leven

- 12. Taalvaardigheid, 13. Sociale omgang, 14. Mantelzorg, 15. Opleiding, 16. Financiële situatie, 17. Werk

D. Kenmerken zorgverlening

- 18. Behandelgeschiedenis, 19. Formeel zorgaanbod, 20. Vrijheidsbeperkende maatregelen, 21. Info over ontslag

E. Voor de forensische GGZ: DUNDRUM

- 22. Dangerousness Understanding Recovery and Urgency Manual

Aanbevelingen voor een succesvolle implementatie

Om een **pilootimplementatie** met deze modulaire BelRAI GGZ in enkele Vlaamse netwerken GGZ en netwerken internering mogelijk te maken, is de realisatie van volgende randvoorwaarden nodig:

- Maken van afspraken over **het gebruik van de modulaire BelRAI GGZ binnen alle betrokken zorgorganisaties**.
- Alle stakeholders **informer**en over de **doelstellingen, timing en meerwaarde van de BelRAI in de GGZ**, in het bijzonder voor de continuïteit en coördinatie van zorg voor personen met ernstige psychiatrische aandoeningen die langdurige zorg nodig hebben in diverse levensdomeinen.
- **Integreren van de BelRAI-gegevens in het digitale patiëntendossier** via de BelRAI-platformen.
- Klaarheid brengen in de **link tussen de modulaire BelRAI GGZ en andere BelRAI-instrumenten**.
- Duidelijke standpunten en werkwijzen ontwikkelen met betrekking tot het **recht op inzage van cliënten in hun BelRAI-dossier**.
- **Een kader voor informatiedeling uitwerken** binnen de gezondheidszorg, en in het bijzonder binnen de ggz. Het delen van data is noodzakelijk voor een goede samenwerking tussen teams en disciplines voor personen met integrale zorgnoden en bijgevolg ook voor hun kansen op herstel.